

«Η Συντήρηση Θρησκευτικής Κληρονομιάς ως
Σύγχρονο Πεδίο Επαγγελματικής Εξέλιξης»
4η Διεθνική Συνάντηση: ΙΣΠΑΝΙΑ
ΤΟΛΕΔΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

01

Η πόλη του Τολέδο

02

Εκκλησία Σάντο Τομέ

03

Μουσείο Ελ Γκρέκο

01

Η πόλη του Τολέδο

Η πόλη του Τολέδο

Μικρή πόλη σε απόσταση 70 περίπου χιλιομέτρων από την πρωτεύουσα, τη Μαδρίτη.

Το όνομα του Τολέδου προέρχεται από τη λατινική ονομασία Toletum, δηλαδή **πόλη με τα τείχη**. Γνωστή και ως η πόλη των τριών πολιτισμών (la ciudad de las tres culturas), διότι συνυπάρχουν οι χριστιανοί με τους εβραίους και τους μουσουλμάνους.

Από το 1986, χαρακτηρίστηκε ως μνημείο **παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO**, ενώ στο παρελθόν (1085-1559) υπήρξε πρωτεύουσα της Ισπανικής αυτοκρατορίας, ισχυρό θρησκευτικό και πολιτιστικό κέντρο αποτελώντας μια ολόκληρη πόλη μουσείο ιστορίας και αρχιτεκτονικής.

Τολέδο: πόλη μουσείο ιστορίας και αρχιτεκτονικής

Ευρωπαϊκό πρόγραμμα ΚΑ210 2022-1-ΕΛ01-ΚΑ210-VET-000083699 με τίτλο «Η Συντήρηση Θρησκευτικής Κληρονομιάς ως Σύγχρονο Πεδίο Επαγγελματικής Εξέλιξης», 4η Διεθνική Συνάντηση: Ισπανία, Επιμέλεια παρουσίασης: Λίνα Μαναρώλη

Το Τολέδο είναι και η πόλη όπου έλαμψε ο Δομήνικος Θεοτοκόπουλος και άφησε το στίγμα του ως **Ελ Γκρέκο**.

Ο Δομήνικος Θεοτοκόπουλος γεννήθηκε το 1541 στον Χάνδακα της Κρήτης, το σημερινό Ηράκλειο.

Σε ηλικία 26 ετών, όντας ήδη εξοικειωμένος τόσο με τη βυζαντινή όσο και με την αναγεννησιακή τέχνη, αποφασίζει να συνεχίσει τις σπουδές του στη Βενετία, η οποία ήταν καλλιτεχνικό κέντρο της εποχής. Θα ζήσει στην πόλη για τρία χρόνια και το 1568 θα γίνει μαθητής του Τιτσιάνο.

Το 1570, ίσως μετά από προτροπή του Τιτσιάνο, ο Ελ Γκρέκο, όπως τον αποκαλούν ήδη, καθώς δυσκολεύονται να προφέρουν το όνομά του, αποφασίζει να πάει στη Ρώμη αναζητώντας νέες ευκαιρίες.

Το 1577 αποφασίζει να εγκαταλείψει τη Ρώμη για τη Μαδρίτη.

<https://www.lifo.gr/culture/eikastika/dominikos-theotokopoylos-o-zografos-poy-o-pikaso-apokaloyse-patera>

Ευρωπαϊκό πρόγραμμα KA210 2022-1-EL01-KA210-VET-000083699 με τίτλο «Η Συντήρηση Θρησκευτικής Κληρονομιάς ως Σύγχρονο Πεδίο Επαγγελματικής Εξέλιξης», 4η Διεθνική Συνάντηση: Ισπανία, Επιμέλεια παρουσίασης: Λίνα Μαναρώλη

02

Εκκλησία του Σάντο Τομέ

<https://toledo.ayeryhoyrevista.com/iglesia-de-santo-tome-toledo/>

Εκκλησία του Σάντο Τομέ

Πρόκειται για καθολική εκκλησία με καμπαναριό που είναι γνωστή για τον φημισμένο πίνακα του Ελ Γκρέκο "Η ταφή του Κόμη Οργκάζ".

Η κατασκευή ξεκίνησε λίγο μετά την κατάληψη του Τολέδο από τον Αλφόνσο ΣΤ' το 1085, στο χώρο που καταλάμβανε προηγουμένως ένα τζαμί, αν και η διάταξη εκείνης της περιόδου μπορούσε να φανεί ότι αντιστοιχεί στην ανοικοδόμηση που έγινε στις αρχές του 14ου αιώνα υπό την αιγίδα του Gonzalo Ruiz de Toledo, όταν το προηγούμενο κτίριο ήταν σε ερειπωμένη κατάσταση. Ανάμεσα στις εργασίες που έγιναν ξεχώρισε η μεταμόρφωση του μιναρέ που αντιστοιχούσε στο παλιό τζαμί, που έγινε ένα όμορφο καμπαναριό τύπου Mudejar, που παρουσίαζε τον χαρακτηριστικό συνδυασμό τοιχοποιίας και τούβλου, εφιστώντας την προσοχή στο γεγονός ότι, μεταξύ των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή του υπήρχαν κάποια στοιχεία από τη Βησιγοθική περίοδο.

Φωτογραφία © <http://santotome.org/>

Εκκλησία του Σάντο Τομέ

Ο ναός είχε μια τυπική δομή τριών κλιτών που καλύπτονταν με καμάρες και διασταυρώνονταν από ένα εγκάρσιο κλίτος.

Σε αυτόν τον ναό, υπάρχουν πολλά παρεκκλήσια όπως αυτό της Παναγίας του όρους Σιών, το οποίο ήταν καλυμμένο με σταυροθόλια, αυτό της Παναγίας του πόνου (La Dolorosa), που φιλοξενούσε εξαιρετικά μπαρόκ γλυπτά και αυτό της Ενσάρκωσης, στο οποίο ένα βωμό από ξεχώρισε ο 19ος αιώνας που φτιάχτηκε από τον Nicolás de Vergara ο Πρεσβύτερος και ήταν διακοσμημένος με γλυπτά του Diego de Velasco και πίνακες του Hernando de Ávila.

Το παρεκκλήσι της Σύλληψης, με τετράγωνη κάτοψη και καλυμμένο από ημισφαιρικό θόλο. Στο χώρο αυτό βρισκόταν ο τάφος του Γκονζάλο Ρουίζ ντε Τολέδο (Gonzalo Ruiz de Toledo), άρχοντα του Οργκάζ, του οποίου το σώμα, σύμφωνα με το μύθο, είχε τοποθετήσει στον τάφο του ο Άγιος Στέφανος και ο Άγιος Αυγουστίνος. Ακριβώς αυτό το θαύμα αντιπροσωπεύτηκε στον υπέροχο πίνακα που παρουσιάζεται σε αυτό το παρεκκλήσι, την περίφημη «Ταφή του Κόμη του Οργκάζ»(The Burial of the Count of Orgaz) που έγινε από τον Ελ Γκρέκο το 1586.

<https://toledo.ayeryhoyrevista.com/iglesia-de-santo-tome-toledo/>

Εκκλησία του Σάντο Τομέ

Η διάρθρωση της σύνθεσης είναι σε δύο επίπεδα. Στο κάτω μέρος της σύνθεσης απεικονίζεται η κηδεία του κόμη, ενώ στο άνω μέρος, που συμβολίζει τον παράδεισο, η ψυχή του, που έχει πάρει τη μορφή ενός παιδιού, μεταφέρεται από έναν άγγελο. Σύμφωνα με ένα θρύλο, τη στιγμή της ταφής τού κόμη εμφανίστηκαν Άγιος Στέφανος και ο Άγιος Αυγουστίνος. Έχει υποστηριχθεί πως ορισμένες μορφές του πίνακα απεικονίζουν επιφανείς προσωπικότητες του Τολέδου. Ειδικότερα, μία από τις μορφές στη δεξιά πλευρά του πίνακα ταυτίζεται με τον Αντόνιο δε Κοβαρούμπιας, αν συγκριθεί η μορφή αυτή με την προσωπογραφία του τελευταίου, την οποία φιλοτέχνησε ο Γκρέκο το 1600.

Η ταφή του κόμη του Οργάθ (1586-88),
Λάδι σε μουσαμά, 480x360 εκ., Τολέδο, Άγιος Θωμάς.

<https://www.lifo.gr/culture/eikastika/dominikos-theotokopoulos-o-zografos-poy-o-pikaso-apokaloyse-patera>

Ευρωπαϊκό πρόγραμμα KA210 2022-1-EL01-KA210-VET-000083699 με τίτλο «Η Συντήρηση Θρησκευτικής Κληρονομιάς ως Σύγχρονο Πεδίο Επαγγελματικής Εξέλιξης», 4η Διεθνική Συνάντηση: Ισπανία, Επιμέλεια παρουσίασης: Λίνα Μαναρώλη

Εκκλησία του Σάντο Τομέ

Ανατρέξτε στον παρακάτω σύνδεσμο ώστε να απολαύσετε εικονική περιήγηση 360° HD:

<https://toledomonumental.com/en/monuments/santo-tome/>.

03

Μουσείο Ελ Γκρέκο

Η συλλογή του μουσείου είναι μια σημαντική επιλογή έργων του 16ου και 17ου αιώνα, που αντιπροσωπεύουν τη ζωή και το έργο του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου, του Ελ Γκρέκο, καθώς και την κοινωνία και τον πολιτισμό του Τολέδο εκείνη την εποχή.

Το μουσείο διαθέτει μια συλλογή έργων που ανήκουν στην τελευταία περίοδο του ζωγράφου, μεταξύ των οποίων ξεχωρίζουν οι 13 πίνακες των Αποστόλων καθώς και η Θέα και το Πλάνο του Τολέδο, τα Δάκρυα του Αγίου Πέτρου και μια επιλογή από πορτρέτα. Επιπλέον, το μουσείο περιέχει επίσης πίνακες ζωγραφικής άλλων μανιεριστών και μπαρόκ καλλιτεχνών, γλυπτά, αρχαιολογικά κομμάτια, έπιπλα, υφάσματα και διάφορα διακοσμητικά έργα τέχνης. Τα περισσότερα από αυτά τα έργα ήταν μέρος της θεμελιώδους συλλογής του μουσείου, που δημιουργήθηκε από τον ΙΙ Μαρκήσιο του Vega Inclán στις αρχές του 20ου αιώνα.

Η συλλογή αυξήθηκε σιγά σιγά χάρη στις εξαγορές που έγιναν από το κράτος, τις νέες καταθέσεις και τις δωρεές. Η αυξανόμενη πολιτική της συλλογής είναι ζωτικής σημασίας προκειμένου να ολοκληρωθεί η άποψη του Ελ Γκρέκο και του εργαστηρίου του, καθώς και η επιρροή του σε άλλους σύγχρονους ζωγράφους.

Αυτή η συλλογή αποτελεί μέρος πολυάριθμων εκθέσεων και καταλόγων από την ίδρυση του μουσείου το 1911 μέχρι σήμερα.

<https://www.cultura.gob.es/mgreco/en/la-coleccion/colecciones.html>

Ευρωπαϊκό πρόγραμμα KA210 2022-1-EL01-KA210-VET-000083699 με τίτλο «Η Συντήρηση Θρησκευτικής Κληρονομιάς ως Σύγχρονο Πεδίο Επαγγελματικής Εξέλιξης», 4η Διεθνική Συνάντηση: Ισπανία, Επιμέλεια παρουσίασης: Λίνα Μαναρώλη